

Priznanja za požrtvovalno delo

Kot vsako leto smo tudi letos proslavili v naši občini 20. junij, dan civilne zaščite. Ob tej priložnosti so podelili občinska, republiška in mestna priznanja prizadevnim delavcem na tem področju.

V prostorih krajevne skupnosti Ajdovščina so se sestali na skromni slovesnosti delavci občinskega štaba civilne zaščite, predstavniki družbenopolitičnih organizacij in številni gostje, ki so izkoristili to priložnost za pregled in oceno doseženih rezultatov v razvoju in krepitvi civilne zaščite in za opozorilo na pomanjkljivosti, ki jih bo treba v najkrajšem času odpraviti.

Dosedanje vaje, tekmovanja in druge oblike preverjanja znanja nam potrjujejo, da smo v organiziranosti, pripravljenosti in opremljenosti za zaščito in reševanje dosegli spodbudne rezultate, zlasti na

področju prve medicinske pomoči, gradnje zaklonišč, zbiranju materialnih sredstev in zalog za oskrbo ogroženega prebivalstva in razvijanju socialistične solidarnosti.

Organizacijsko in kadrovska moč nam potrjujejo podatki, da je v 69 štabih za civilno zaščito in 273 enotah raznih specialnosti v občini vključenih več kot 7200 delovnih ljudi in občanov.

Ob tem pa je nujno potrebno poudariti, da civilna zaščita niso samo njeni štabi in enote, ampak da je civilna zaščita družbena funkcija, ki jo morajo v skladu z naravo svoje dejavnosti uresničevati

vsii družbeni subjekti.

Na slovesnosti so podelili priznanje občinskega štaba za civilno zaščito 46 posameznikom in organizacijam. Razen tega sta izvršni svet občinske skupščine in občinski štab za civilno zaščito izrekli posebno priznanje in podelila zlato značko civilne zaščite osmim posameznikom in mobilni bolnici UKC. Dobitniki zlate značke so Darja Cibic, Albin Dolenc, Franc Mažgon, Štefan Peterca, Štefan Polanc, Tomaž Pavlič, Gabrijela Skubic in Drago Zupančič.

Republiški štab za civilno zaščito je podelil bronasti znak civilne zaščite delovni organizaciji Polikem TOZD Chemo Ljubljana in Iskra Invest servis. Zlato značko mestnega štaba civilne zaščite pa je dobila TDO NAMA.

PRVI MESECI GOSPODARJENJA V OBČINI CENTER

Nekaj opornih točk za optimizem

Prav gotovo drži ugotovitev, da so razmere v jugoslovanskem gospodarstvu ta čas tako dramatične kot že dolgo ne. Dejanski gospodarski tokovi so v letošnjem letu krenili bistveno drugače, kot smo želeli, in načrtovali. Takšen razvoj dogodkov vsekakor terja temeljito analizo razmer in iskanje novih, ustrežnejših ukrepov, ki naj bi spodbudili ugodnejša gibanja. To se je, kar zadeva jugoslovanski ekonomski prostor, pred kratkim zgodilo s tako imenovanim prvim svežnjem ekonomskih ukrepov, ki jih je oblikoval izvršni svet.

Za smiselno podobno prizadevanje moremo jemati poročilo o uresničevanju družbenega plana občine Ljubljana Center za obdobje 1986-90 v letu 1986 s prvo oceno možnosti za njegovo uresničevanje do konca leta, ki ga je oblikovala skupina strokovnjakov občinskega komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo.

Kljub izrazitim kritičnim tonom pušča omenjeno poročilo nekaj prostora tudi optimističnim pričakovanjem. Kot ključno oporno točko za takšno razpoloženje navaja razmeroma ugodno rast industrijske proizvodnje in blagovne menjave s tujino.

Medtem ko je v letošnji gospodarski resoluciji načrtovana 1,5-odstotna rast industrijske proizvodnje, kaže primerjava prvih štirih letošnjih mesecev z enakim lanskim obdobjem kar 5-odstotno rast. Na takšen dosežek je nedvomno vplivala zelo dobra oskrbljenost organizacij združenega dela z domačimi in uvoženimi surovinami in repromateriali. Kar zadeva blagovno menjavo s tujino, je

prav tako mogoče opaziti precejšen napredek. Organizacije združenega dela s sedežem v občini Center so namreč izvozile za 3613 milijonov dinarjev blaga, kar je skoraj 60 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju.

Seveda pa je pri vrednotenju teh dosežkov, zlasti še, če skušamo iz njih že delati določene domneve do konca leta, potrebno upoštevati še nekatere aktualne dejavnike. Tako za dosedanje dobro oskrbljenost s surovinami in repromaterialom velja, da je bila predvsem posledica večjih zalog ob koncu minulega leta, s kopnjenjem teh zalog pa je oskrbljenost slabša iz meseca v mesec. Pri blagovni menjavi s tujino je vendarle treba vedeti, da lanski začetek leta ne predstavlja kakšne posebne vzpodbudne primerjave. Poleg tega v strukturi izvoza pada delež na konvertibilni trg, kar je značilno tudi za uvoz.

Kot že rečeno, pa so rezultati v občini Center taki, da glede na dosedanje rezultate ob vseh teh neugodnih okoliščinah obstajajo realne možnosti za doseglo zastavljenih plan-

skih ciljev. V marsikaterih drugih občinah so s trenutnimi dosežki že tako zaostali, da bi bila takšna pričakovanja že nerealna.

V oceni, ki so jo sestavljali zapisali v omenjeno poročilo, kaže opozoriti na ugotovitev, da se motiviranost za izvoz, predvsem konvertibilni, nenehno zmanjšuje. Temu je kriv nerealen tečaj dinarja in pomanjkanje izvoznih vzpodbud. Zato v izvoznih organizacijah izkazujejo slabše finančne rezultate kot drugod. Del težav je prispeval tudi novi devizni zakon, ki več ali manj zaviralno deluje v mednarodni menjavi blaga in storitev. Prav v razrešitvi teh treh problemov vidijo sestavljali poročila pogoj za uspešno izvozno naravnano proizvodnjo – kar je zahteva časa – hkrati pa sploh pogoj za zagotavljanje uvoženih surovin in repromateriala za načrtovan obseg proizvodnje.

Med kritičnimi ugotovitvami omenjenega poročila je tudi razporejanje dohodka in čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo. Razporejanje teh sredstev je namreč vse bolj siromašilo akumulacijo, s čimer je bil ogrožen eden od ciljev letošnjega gospodarskega razvoja. Na tem področju si je sestavljalec poročila zadal nalogo, da bo vplival na uskladitev delitvenih razmerij in se zavzemal za njihovo spoštovanje.

Značilna sestavina letošnjega gospodarjenja so tudi bistveno večje izgube. Največ se jih je nabralo v velikih sistemih, kot je elektrogospodarstvo in železnica, ter v nekaterih pretežno sezonskih dejavnosti. V nadaljevanju poslovnega leta bo treba do izgubarjev poostriiti odnos, ko bo šlo za doslednost v izvajanju ukrepov za odpravo izgub.

Sibko mesto v procesu družbene reprodukcije predstavlja med drugim tudi premalo odgovoren odnos do planiranja v OZD kakor tudi v SIS materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti. Kasnitve pri sprejemanju samoupravnih sporazumov o temeljnih planov namreč zagotovo ogrožajo uresničitev vrste načrtovanih planov. V tem pogledu kaže omeniti predlog za uvedbo diferenciranih cen za podpisnike in nepodpisnike sporazumov.

OBČINSKI SVET O VAROVANJU DRUŽBENEGA PREMOŽENJA

Kar je naše, je tudi moje

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta Ljubljana Center je v sredo 18. junija med drugim obravnavalo gradivo »Nekatera idejnopolitična vprašanja varovanja družbene lastnine«.

Družbena praksa je pokazala nekatere pomanjkljivosti, ki jih je treba obvladovati. Zato so se dogovorili, da bodo nenehno spodbujali krepitve in uveljavljanje samoupravnih družbenih odnosov ter nagrajevanje po delu in rezultatih dela, kot elemente večje stimulacije odgovornega odnosa do družbene lastnine.

Člani predsedstva so tudi poudarili, da je treba delavce nenehno obveščati o stanju na tem področju. Obveščanje mora biti izčrpno in resnično. Doseči moramo tudi večjo odgovornost pri izboru kadrov v odbore samoupravne delavske kontrole, večjo pomoč strokovnih služb in večjo varnost pri njihovem delu.

Varovanje družbenega premoženja mora postati del kulturne zavesti slehernega posameznika. Organi samoupravne delavske kontrole naj bi bili tisto telo, ki bo skrbelo za dejansko uresničevanje takšnega obnašanja in ravnanja, kot je zapisano v temeljnih aktih naše družbe. Praksa žal kaže, da se marsikateri posameznik obnaša do družbenega premoženja kot do nečesa kar ni njegovo; kar naj bi varoval nekdo drug. Tudi samoupravna delavska kontrola, tako kaže praksa, težko uresničuje svojo vlogo, ki je teoretično gledano, zelo pozitivna.

Poročila raznih organov, ki po uradni dolžnosti skrbijo za spoštovanje družbene lastnine niso spodbudna. Občinski sindikalni svet se je zato med drugim odločil pripraviti izobraževanje za predsednike samoupravnih delavskih kontrol v okviru Kluba samoupravljalcev. Osnovnim organizacijam je sindikalni svet naročil, naj razpravljajo o tej problematiki in o ugotovitvah poročajo občinskemu svetu. J. P.

Počitniški domovi bodo zasedeni

Kot vsako leto je občinski sindikalni svet Ljubljana Center tudi letos pozval delovne organizacije naj mu posredujejo proste termine v svojih počitniških domovih. Že leta namreč občinska sindikalna organizacija deluje kot posrednik med tistimi delovnimi organizacijami, ki nimajo dovolj velikih počitniških zmogljivosti v svojih domovih in med tistimi, ki imajo domove, pa niso v celoti zasedeni. Na ta način so v minulih letih poskrbeli kar za lepo število delavcev, ki drugače ne bi mogli letovati, predvsem zaradi cen v komercialnem gostinstvu.

Letošnje cene pa se najmanj podvojile. Zato je število tistih, ki bodo morali opustiti misel na morje precej večja. Letos tudi izmenjave ne bo. Doselej se namreč še nobena delovna organizacija ni oglasila, da ima proste zmogljivosti. Prej obratno, potrebovali bi jih precej več. Ne v predsezoni, ne glavni in tudi v posezoni namreč ne bo prostih mest. Cene so pač opravile svoje. In zdaj pride do izraza pametna politika tistih delovnih organizacij, ki so v času, ko je to bilo mogoče, gradile lastne zmogljivosti.

Akcija preventivnega okrevanja pa bo letos uspešnejša kot minula leta. Uspešnejša zato ker bo večje število delavcev deležno takšnega zdravljenja. Do 5. oktobra bo 145 delavcev iz naše občine obiskalo Banjole, 15 Jezersko in 29 različna zdravilišča. V času razpisa je prišlo na občinski sindikalni svet 395 prijav, torej manj kot lani. Večina izbranih so delavci z manjšimi osebnimi dohodki, opravljajo težja in zdravju škodljiva dela, tako da so izpostavljeni nevarnosti poklicnih obolenj. Za Banjole in Jezersko velja načelo skupnega financiranja v okviru ljubljanskih občin prek mestnega sindikalnega sveta, za zdravilišča pa bo občinski sindikat v okviru sredstev za pomoč osnovnim organizacijam prispeval sredstva sam. J. P.

Šolarji iz Centra na Ljubelju

V soboto, 14. junija je bila v Podljubelju, na mestu, kjer je stala podružnica zloglasnega nemškega koncentracijskega taborišča Mathausen slovesnost v spomin žrtvam nacističnega uničevalnega stroja, ki je tam s suženjsko delovno silo iz vse Evrope gradil predor pod Karavankami. Letošnje komemoracije so se poleg petdesetih predstavnikov internirancev prvič udeležilo tudi enako število učencev osnovnih šol iz naše občine. Ogledali so si stanke taborišča in poslušali razlago o trpljenju in delu taboriščnikov, ki jo je podal njihov pedagog v sodelovanju z interniranci iz naše občine. L. T.

NEENAK POLOŽAJ DELAVCEV Z ENAKIM DELOM

V drugi republiki manjši OD

Na minuli seji občinskega sindikalnega sveta so člani predsedstva posvetili veliko pozornosti tudi vprašanju družbenoekonomskega položaja delavcev v delovnih organizacijah ali katerih sedež je v drugi republiki. To je vsekakor zapleteno vprašanje, ki ga ni mogoče reševati v okviru sindikalne organizacije.

O tem vprašanju so člani predsedstva razpravljali zato, ker se v zadnjem času vse več delavcev oglašča s številnimi problemi, ki nastajajo zaradi njihovega statusa. Delavci menijo, da niso nagrajevani po rezultatih dela. Kljub temu, da močno presegajo delovne obveznosti prejemajo po 40 do 50 odstotkov manjše osebne dohodke kot pa delavci, ki opravljajo podobna dela in naloge v naši republiki. Višina nadomestila za topli obrok je precej različna (od 110 do 160 dinarjev na dan) in precej manjša kot jo dobijo delavci, ki delajo v delovnih organizacijah s sedežem v naši republiki. Tudi pri nadomestilih za prevoz na delo in z dela ni primerjave.

Problematico so si prizadevali reševati po samoupravni poti, vendar so v matičnih delovnih organizacijah naleteli na gluha ušesa. Obljubili so jim, da bodo upoštevali njihov poseben status, vendar je vse ostalo žal pri obljubah. Vse to povzroča nezadovoljstvo in veliko fluktuacijo delavcev. Delavci menijo, da se jim dogaja krivica, saj ustvarjajo dohodek v Sloveniji, plačujejo vse prispevke v Sloveniji, osebne dohodke pa prejemajo glede na rezultate matične delovne organizacije.

Rekli smo že, da gre za zapleteno problematiko. Zato se je občinski sindikalni svet odločil dati pobudo republiškemu svetu Zveze sindikatov Slovenije, da naj bi se na medrepubliški ravni lotili usklajenega reševanja tega problema.

J. P.

Skupaj danes ni nikoli več. Tako bi lahko dali naslov tej sliki na kateri so se postavili pred fotografa učenci enega od osmih razredov osnovne šole Tone Tomšič v Ljubljani. Več let so hodili skupaj, se učili in včasih tudi povesečili, zdaj ko je za njimi uspešno končana osemletka, pa se bodo razšli na vse konce in kraje.